

gamle lån, vil det give aldeles tilfældige resultater, idet der ikke er nogen sammenhæng mellem saldoen på en tilfældig dato og kontohaverens planlagte kreditbehov dækket af kreditten.

Hvis man i stedet valgte at betragte den maksimale trækingsret, der var aftalt før 7. oktober 1986, som det gamle lån, kunne det også give meget tilfældige resultater. Det skyldes, at mange kontohavere utvivlsomt kører med et regelmæssigt og accepteret overtræk på en kassekredit, mens omvendt mange andre formentlig har opnået kredittilsagn væsentligt udover deres aktuelle behov.

Uanset hvordan man ville opgøre gammel gæld på en kassekredit eller lignende, ville det således medføre helt tilfældige virkninger. Yderligere ville der hyppigt ikke være aftalt noget afdrag eller nedsættelse af kreditmaksimum i fremtiden. Det betyder, at friholdelse for afgiften af gammel kassekreditgæld ville medføre, at man i en meget lang årrække ville give kontohaveren en afgiftsfri kreditmulighed.

Hvis en kassekredit både har været brugt erhvervsmæssigt og privat, bliver det i praksis umuligt at opdele fremtidige renteudgifter mellem erhvervsmæssige og private renter.

b. For *faste* lån, det vil her sige lån ydet på én gang og med en forud aftalt afviklingsperiode, er det i princippet muligt at foretage en opdeling i gammel og ny gæld.

Når sondringen ikke kan praktiseres rimeligt og forsvarligt for variable lån, vil det i sig selv være udtryk for tilfældighed at praktisere sondringen for faste lån. For mange låntagere vil det være helt tilfældigt, om de har valgt at dække et konkret lånebehov ved et fast lån eller ved oprettelse eller forhøjelse af en kassekredit.

For gamle faste lån bør det naturligvis være en forudsætning for en eventuel afgiftsfritagelse, at løbetiden for lånet ikke efterfølgende forlænges. En sådan ændring af låneaftalen bør i givet fald anses for optagelse af nyt lån. Det vil dog være overordentlig vanskeligt at håndhæve en sådan regel, idet pengeinstitut og kontohaver som udgangspunkt kan have fælles interesse i rent faktisk at lade lånet løbe længere end oprindelig aftalt.

Selv om det for faste lån er principielt muligt at sondre mellem gamle og nye, må det befrygtes, at det ikke i alle tilfælde vil være

muligt for de afgiftspligtige i foråret 1988 at foretage denne sondring. For eksempel vil en bil, købt den 6. oktober 1986, men først leveret på kredit den 10. oktober, kunne give anledning til overvejelser.

c. Hvis renter af alle lån, der er optaget før den 7. oktober 1986, skal fritages for afgift, opstår der et særligt problem for erhvervsdrivende m.fl.

For erhvervsdrivende, der ikke benytter virksomhedsordningen, opstår problemet ved, at renter af gamle lån fritages for afgift samtidig med, at afgiftsgrundlaget nedsættes med et beregnet kapitalafkast af virksomhedens fysiske erhvervsaktiver. Det skematiske kapitalafkast beregnes med det formål at friholde erhvervsrenter for afgift, hvad enten de vedrører gamle eller nye lån. Den skematiske model anvendes, fordi man ikke kan sondre mellem erhvervsmæssige og private lån. Til gengæld forudsætter den skematiske model, at man behandler nye og gamle lån ens. Hvis man fritager gamle lån for afgift og bibeholder lovforslagets regler om kapitalafkast, får den erhvervsdrivende i realiteten dobbelt fradrag ved opgørelsen af afgiftsgrundlaget.

Hvis det drejer sig om en person, der har finansieret køb af en obligationspost med et gammelt lån, vil der ligeledes blive tale om dobbelt fradrag, fordi de samlede renteudgifter vil blive nedsat både med obligationsrenteindtægterne og med renteudgiften vedrørende det gamle lån.

Hvis det drejer sig om en erhvervsdrivende, der benytter virksomhedsordningen, bliver der tilsvarende mulighed for at opnå dobbelt fradrag. Efter virksomhedsskatte-loven er det normalt uden større betydning, om gæld indgår i virksomheden eller forbliver i privatdelen. Fritages renter af gammel gæld for afgiften, vil man kunne opnå det dobbelte fradrag ved at placere al gammel gæld i privatdelen.

Herved forøges virksomhedens egenkapital og dermed det beregnede kapitalafkast. Afgiftsgrundlaget nedsættes både med dette højere kapitalafkast og med renteudgiften af den »gamle« gæld.

Problemet kan belyses ved et forenklet eksempel, der vedrører en erhvervsdrivende, der ikke benytter virksomhedsordningen.